

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 19. In patria tua. Quod quisquam à suis non magni fiat contribulibus, oritur cum ex superbia, tum ex iniudia: vnde Christus illis imputat culpam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

ipſe deſtimatur inferius, ob id quod illud ſibi
 deſſe conſpiciat: *Alorum ſ. h. uiam, & excellen-*
ſentiam, miſeriam ſuam uideatur. Hinc ſimili-
 ter dicitur, inquit D. Petrus Chyſoſogus, cau-
 ſam expendens hiſtoriam: quod aliquid conſpe-
 ctoſiora præcellentia poſſedit, eius uicera corrodant,
 & qua præfulget, ac diſtans, inuidi cordis in-
 tima lancinet: *Inter ſuos poſſe, morſus eſt, adu-*
ſio eſt, inter eius eminare proximorum
uiri gloriã, propinquos ſi honorem debent, com-
putant ſeruitutem. Hæc omnia ſunt ex inuidia,
 & ni fallor, hoc in noſtris contingit regnis
 quod xibia in mari. Eſt autem xibia piſcis, qui
 totus muſculus eſt inſtar pulmonum alis ſuis in-
 ſtructus nullis foris oſſibus: quãdo hæc inter ſua
 ſpecies natat piſces, ſuperbo graditur factu,
 extendens alas ſuas, iactat abundus, uelut alas uolitan-
 tes, & expanſas ſupercillioſis: Mox autem, ut al-
 ternis ſpecies piſcis adnata, omnes conſeſſum
 ſuas contrahit alas, illi ſe ſubdit, & ut quid
 excellentius, & oſſibus conſtans reuerentur. Sic
 nobis contingit. Conſpicere licet hoc in regno
 nobiles, qui uolunt omnes inter ſe conſertare,
 nec unius alteri palmam cedere, & moleſtè fert ſi
 uictus illam ſibi arroget: Nihilominus, ſi ex-
 ternus acceſſerit, quãſcunq; ille ſit, illico ſe
 contrahunt, & graduati, ac nobiles huius uiribus
 ac Regni, ſuas demittunt alas, reuertunt ſibi,
 quæ præferunt eum, qui pompaticus uenit ab ex-
 tremis mundi reſſibus: ſimiliter & prædicato-
 res noſtrates, ſe mutuo non magni faciunt, non
 difficulter tamen prærogatiuam concedunt ex-
 traneis, qui ex alijs accurrunt regionibus, &
 opifices mechanicis ijs qui ex longe diſſitis terris
 appellunt, & tanto pluri illos faciunt, honorant
 & reuerentur, quanto & minus eos agnoſcunt,
 & de remotioribus uenere regionibus. Hic mos
 à multis temporibus inoleuit, ac nunc multo ma-
 gis: quid boni faceres ſi hoc in regno ſubſti-
 tuendus eſſet Prætor, & à te ſeiſcitaret: quis
 tibi hoc in regno tanto munere dignus uideretur
 eſſe promouendus? alium præter te digniorem
 iudicares eſſe neminem. Idem caſus eſt de Gu-
 bernatore, & Prætoris Generali, &c. Signum eſt,
 mundum ad uſtiſſimam deueniſſe ſenectutem, uò
 de modo latine in hominibus, quàm præteritis
 temporibus inuidia domiatur.

Job. 32. Inuidiam dicit Job peccatum eſſe puerorum
D. Greg. Puerulum occidit inuidia. Et D. Gregor. hoc ex-
Lib. 1. puerus probat euidenter: hoc etenim uirtutum in
Mor. 1. aliquo naſcitur, ex eo quod alium ut ſe maiorem
34. C. conſideret, ac eminentiorem, idcirco felicitati
35. eius inuidet, ſe acriter opponit, ne alter ad al-

terius conſcendat, ipſe uero paruulus in imis hæ-
 reat, & alterius comparatione deprimatur infe-
 rior: *Paruulus eſt qui inuidia occiditur: quia niſi*
ipſe inferior exiſteret, de bono alterius non doleret.
 Hinc inuidia fratrum in Ioleph ſeminarium:
 cum enim ceteri forent ætate grandiores, il-
 lum ut maiorem attendebant, quem quotidie
 uirtutibus, & heroicis actionibus exercecere no-
 tabant digniorem, nec non quod his conformi-
 ter plus caeteris à patre amaretur, & aſſimare-
 tur. Ex eodem profluxit ſente in peccus Saulis
 li or ille ſatanicus contra Dauidem: cum enim
 eſſet Dauid ætate minor, corpore minor, in o-
 culis tamen populi quotidie creuit auctoritate
 præcellentior, utrim Saul neglecto, & mino-
 ris habito, prout aperte ſaris puella decantantur
 Iſraelis, quæ Dauidi de gigante triumphum hym-
 nis concincentes, tanto Dauidis gloriã eam quæ
 Sauli debebatur, præcucere teſtabantur ut ſi in
 laudem Saulis cauere liceret: *Percuſſi Saul ual-*
le, de Dauide tamen liceret occidere: Dauid au-
tem deſem milia. Vno ictu, quo Gigantem inter-
 remit. Seipſum Saul ut minore uenem reſpectu
 Dauidis attendebat, hinc inuidiã ſtammeſcit ur-
 fernali, quã ſimulatus Dauidem diturere cona-
 batur, dicens: *Dederunt Dauid a cern milia, &*
mibi mille dederunt. Quem magis quotidiano (10
 quirit D. Greg.) *augeri uirtutum ſucceſſibus ſen-*
ſit, ultra ſe exere ere expanſit.

Hinc intelliges, quàm prudenter Spiritus S.
 Ioleph uocat puerum, quando motus inuidia in-
 cãdeſcit, in leniores prophetæ dono cõſpicuos.
 Onere nimio prægratuus regimini Moyses,
 Deum rogar, ut hoc ei pondus alleviet: exaudi-
 tur, & mandatum accepit, ſibi in locis ſumeret
 Septuaginta ſeniores, quibus Dominus ſapientiã,
 corleſtemque inſudit ſpiritum: quoru duo Elad
 & Medad illico prophetabãt. Vidit hoc Ioleph mi-
 niſter Moysi, cõmouetur inuidia, ſeſſibus eunxit
 ad Moysen, expoſtulans, illis, ne ueteriſ prophetæ
 tateat, ſilentiu audi eret arctiſſimum: *Cucurrit puer*
& inuatiatit Moysi, &c. & ait: Domine mi Moyses,
prohibe eos. Cur uocat puerus? Iam uir erat pete-
ctus, & ab annis aliquot mouit cum Moyle con-
ſcenderat, quæ paulo poſt Deus in populi ducem
elegit. Illu tamen Spiritus S. ſuis actibus confor-
miter deſcribit inuidia, quæ peccus eius aduſte-
raminebat enim ne uirtutu illorum creſceret au-
deritas, & incrementum ſumeret excellentia, ita
ut Dño ſuo Moysi cõpararentur non inferiores.
 Actus hic fuit inuidioſus pueri proprius qui dũ
 alterum uident monibus ornatum, uelle fulgen-
 tem honeſtiori, quibus illos præcedit orator,
 patii

IV.
 Inuidia
 uirtutum
 eſt pue-
 rorum.
 1. Reg.
 18. 7.
 V.
 Ioleph
 inuidiã
 pueri
 citur.
 Num. 11.
 11. 27.

pari suggerunt inuidi: tunc tunc illi, moni-
lia deponit, & neruose hoc Moyses exposuit, qui
cum vit esset, nequaquam mouebatur, imo Iohes
respondit: *Quid amplius pro me? O fili, stimu-
laris inuidia: ex amore quippe, quo mihi bene
afficeris, non pateris, ut alij dignitate crescant,
sintque mihi aequales, vel superiores. Faxit Deus
ut qualem mihi talem toti populo spiritum suum
largiatur: Quis tribuat, ut omnis populus prophe-
tet, & det eis Dominus spiritum suum. Congruè
igitur vocauit Iob inuidiam, vitium esse puero-
rum.*

VI. Aristoteles philosophorum coryphæus, inui-
diam propriam esse sentit senioribus: ego vero
vtriusque censeo congruas esse rationes: inuidia
namque ex corde procedit abiecto, & exiguo &
tale proprie habent pueri ac seniores. In pueris
cor est exiguum, & paulatim augetur in illis vs-
que ad annos quadraginta, vel quinquaginta:
porro in senioribus sensim decrescit, ab anno
quinquagesimo & deinceps. Et hoc lucide col-
liges ex natura viribus, quæ de corde dimanant:
hæ etenim in pueris sunt imbecilles, pariter
& senioribus; roboratur autem in pueris quan-
diu in eis cor augetur vsque ad ætatem vitilem
& consistentem, & decreuit in senioribus, à
viri ætate deficientibus, cum & in illis cor mi-
nuatur. In mundi primordijs, & infantia, etat
hominibus corpusculum, vnde vires habuit &
amplissimum inuidia locum, vti in illis duobus
primis fratribus videmus Cain & Abel: notat au-
tem D. Iohannes, tantum in corde Cain inualuisse
inuidiam, ob fratris Abelis prærogatiuam, vt ab
incepto non perstitit, donec illum indigno
trucidaret homicidio. Creuit mundus, creuit &
cor, & vires decreuerunt inuidia. Nobilissimos
illos Romanos intueri, quanto se mutuo profes-
quantur honore, quo se habeant pretio, neminem,
quam proprios contribules pleris faciant, qui nul-
lum præter ciues Romanos ad dignitates indica-
bant esse promouendum. Vnde sic de illis loqui-
tur Spiritus S. id quod alias expendimus.) *Et non
est inuidia, neque zelus inter eos.* Erat illis cor
magnum. Cum autem aune mundus consenserat
tantumque ei cor decrescat, vt vix vllum ei su-
per sit, idcirco nullis pollet viribus ad actus heroi-
cos, virtutes eminentes, præclara facinora, om-
nes esceminati, elumbi omnes, idcirco tantum
diabolica inualuit inuidia vt in hac vrbe neminem
intendas, imo in toto regno, qui quemlibet alium
dignum censeat vt prorex sit aut pileopus, aut
gubemator. In omnibus municipibus notamus
imperfectiones, quas in publicum proferimus, e-

ius dignitatis vel austeritatis dolore stimula-
quem toto molimine conamur obsecrare, ac ca
intentione illas ad trutinam reuocamus, eorum-
que nos agimus præcones, de illis inter nos ser-
monem conferimus inuidiis illis percontationi-
bus inuicentes: *Vnde hinc virtus & sapientia?*

Ex his laborat inuidus, exitium, quam in a-
lio notat, obsecrare dignitatem (siquis D. Au-
gust.) ad hoc eius explorat defectus & imperfe-
ctiones, has proferit ad lucem, seque opponit in-
stanter illi, quod in altero laudatur excellentem &
magnificum; & cum non defectus, sed atten-
dere debet prærogatas virtutum, vt illem eor-
um intuitu magis faceret, non excellens, sed
defectus notat inuidus vt illum vilipendat, prout
ad rem exponit D. Gregorius. Proinde proprium
inuidi dicimus, alteris non pendere eminentias,
& in has perulantes erumpere interrogatio-
nes: *Quis est hic?* vt primo die Martis egimus
de Cain, & Saül & alijs, ex D. Chrylostomo &
D. Gregorio. Est inuidia, sic eam definit D. Pe-
trus Chrysologus, velum, quod sibi oculos obum-
brat inuidus, ne proximi videat virtutes ipso sole
clariores: *Non sic nubes caelum, nec diem, solum
ligno, quomodo mentem cæcat, & tenebrat inuidia.*
Quod ex presenti confirmat historia: *Luxor hoc
Iudaicus probat: qui Christi sapientiam miratur,
virtutes stupet, at tollit opera, dicta suscipit, & a-
men in ipso videatur diuinitas.* De ista sententia,
carnalium parentum nomina commouet, & diu-
gat. Vide quid agant sui Christo comparatores:
miracula eius intelligunt, prædicantem tanta sa-
pientia verborumque profunditate percipiunt, vt
in stuporem non minimum capiuntur: *Mirantur
in verbis gratie, & qui tantam suspicere de-
betent eminentiam in eum insurgunt diabolice
furore superbiae, & Satanicæ inuidiæ percipi, de-
centes: Nonne hic est filius fabri? Nonne pater e-
ius Iosaph, & mater eius dicitur Maria? vnde hinc
virtutes, &c.* His eum ipertum eomitijs, his
honoreant dictijs, his eius derogant auctoritatibus:
ita vt eorum infidelitas obstat beneficijs, que
Dominus illis optabat imperitij fuitque hæc per-
ditio, eladesque Nazarenorum. Hoc prædixit
Iob, vt exponit D. Gregorius: *Terra de qua vici-
batur panis in loco suo, igne subuersa est.* *Alij le-
gunt: Terra de qua egressus est panis.* Terra de qua
egressus est panis coelestis, & vti seminat
fuit, Nazareth dicitur. Hæc igitur inuidia
conflagrauit: nam prius optime de Christo sen-
tiendo, demum inuidia diabolice subuersa est,
illum dedignata, quod pauper, quod ignobilis
esse iudicaretur. Vnde diabolice dicitur inui-
dia,

1. Mac. 8.
16.

